

บทที่ ๓

วิธีการประเมิน

การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดของจังหวัดสงขลา ภูมิศึกษา อำเภอเมืองสงขลา เป็นการติดตามการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๖ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ โดยใช้ระเบียบวิธีทางการประเมินเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ แหล่งข้อมูล

ผู้ประเมินได้ประสานกับจังหวัดสงขลา โดยให้ทางจังหวัดเป็นผู้กำหนดพื้นที่ของชุมชนที่มีสภาพการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้ง ๓ ระดับ คือ รุนแรง ปานกลาง และเบาบาง ทางจังหวัดสงขลาจึงได้กำหนดให้อำเภอเมือง เป็นพื้นที่เป้าหมายในการศึกษา ทั้งนี้ เพราะอำเภอเมืองมีสภาพการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้ง ๓ ระดับตามเป้าหมายของการติดตามประเมินผลในครั้งนี้ ดังรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

๑. พื้นที่แพร่ระบาดและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (การสนทนากลุ่ม)

แหล่งข้อมูลการแพร่ระบาด	จำนวน (คน)
พื้นที่รุนแรง	๘๒
- เทศบาลนครสงขลา	๕๐
- ตำบลเขารูปช้าง	๓๒
พื้นที่ปานกลาง	๘๖
- ตำบลพะวง	๔๓
- ตำบลเกาะแต้ว	๔๓
พื้นที่เบาบาง	๘๔
- ตำบลทุ่งหวัง	๓๕
- ตำบลเกาะยอ	๔๙
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๒๖๒

๒. ประเภทของผู้ให้ข้อมูล (การสัมภาษณ์เชิงลึก)

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนผู้ให้ข้อมูลในแต่ละพื้นที่ (คน)			
	รุนแรง	ปานกลาง	เบาบาง	รวม
๑. วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.)	๓*	-	-	๓
๒. เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน ฯ (ครู ข.)	๒	๒	๒	๖
๓. ผู้ประสานพลังแผ่นดิน ฯ	๒	๒	๒	๖
๔. นายอำเภอ	๑	-	-	๑
๕. ปลัดอำเภอ	-	-	-	๐
๖. กำนัน	๑	๑	๒	๔
๗. ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๒	๒	๒	๖
๘. พัฒนาการ / สาธารณสุข	๒	๒	๒	๖
๙. ผู้ค้า / ผู้ผลิต	-	-	๑	๑
๑๐. ผู้เสพ	๑	๒	๒	๕
๑๑. ประชาชน	๒	๒	๒	๖
รวม	๑๖	๑๓	๑๕	๔๔

* ประกอบด้วย ปลัดอำเภอ จำนวน ๒ คน

๓.๒ วิธีการประเมิน

การประเมินครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม ดังนี้

๑. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth interview) ผู้ที่เป็น key Informant จำนวน ๔๔ คน จากจำนวน ๓ ชุมชน ได้แก่ วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน (ครู ข.) ผู้ประสานพลังแผ่นดิน ๑ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาชุมชนหรือสาธารณสุข ผู้ค้าหรือผู้ผลิต ผู้เสพและประชาชน ซึ่งอยู่ในพื้นที่การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่แตกต่างกัน

๒. การสนทนากลุ่ม (Focus groups) ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน (ครู ข.) ผู้ประสานพลังแผ่นดิน ๑ และประชาชน โดยจัดสนทนากลุ่มแยกตามประวัติการแพร่ระบาดของยาเสพติดแต่ละพื้นที่ ๑ ละ ๒ กลุ่ม

๓. การสังเกต (Observation) การปฏิบัติงานในพื้นที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน ๑ และความเป็นอยู่ของชุมชนที่เป็นแหล่งทำวิจัย

๔. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด

๓.๓ ประเด็นหลักในการสัมภาษณ์และสนทนา

ประเด็นหลักในการสัมภาษณ์และสนทนา ได้แก่

๑. ก่อนมีโครงการฯ ชุมชนมีสภาพวิถีชีวิต และความเป็นอยู่อย่างไร
๒. การดำเนินงานโครงการฯ ทำให้ชุมชนมีสภาพเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
๓. เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน ๑ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดิน ๑ ทำอะไรบ้าง อย่างไร
๔. เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน ๑ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดิน ๑ ทำงานแล้วมีปัญหา อุปสรรคอะไร
๕. การสนับสนุนของผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน ๑ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดิน ๑ ทำงานเป็นอย่างไร

๖. ความหมายของ “การมีส่วนร่วม” ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ท่านเข้าใจว่าอย่างไร

๗. ท่านคิดว่า โครงการ ฯ สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนของท่านได้มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

๘. ท่านมีความเห็นอย่างไรกับวิธีการดำเนินงานโครงการ ฯ ของคณะกรรมการอำเภอ

๙. การอบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน ฯ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดิน ฯ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ เพราะอะไร

๑๐. กระบวนการอบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน ฯ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดิน ฯ มีปัญหาอุปสรรค อะไรบ้าง

๑๑. หลักสูตร / การอบรมวิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) เป็นอย่างไร

๑๒. การคัดเลือกทีมงานผู้ประสานพลังแผ่นดิน (ปพส.) เป็นอย่างไร

๑๓. ถ้าต้องการให้สภาพของชุมชน โดยเฉพาะเรื่องปัญหายาเสพติดดีขึ้น ชุมชนควรทำอะไร รัฐบาลควรทำอะไร ทำไมถึงต้องทำอย่างนั้น

๑๔. ชุมชนพึงพอใจผลการดำเนินการ โครงการ ฯ เพียงใด ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

๑๕. ผู้ประสานพลังแผ่นดินเข้าใจบทบาทหน้าที่ของคนเพียงใด ได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่หรือไม่ นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่แล้ว ทำอะไรอีกที่ทำให้สภาพยาเสพติดในชุมชนเป็นอย่างนี้ ทีมงานเป็นอย่างไร

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่ค้นหา (Probe) ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และตรวจสอบข้อมูลโดยใช้ Data Triangulation

แผนการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา
๑.	กำหนดแนวทางการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร กำหนดกรอบแนวคิดในการทำวิจัย พร้อมวางแผนการวิจัยโดยละเอียดและส่งรายงานการศึกษาขั้นต้น	๑ ต.ค. ๒๕๔๖
๒.	ประชุมเพื่อชี้แจงโครงการ ฯ เครื่องมือการประเมิน การทำสัญญา วางแผนการจัดเก็บข้อมูลภาคสนามและ นัดหมายการทำเวทีในสนามของแต่ละจังหวัด	๓ ต.ค. ๒๕๔๖
๓.	การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม	๒๓-๓๑ ต.ค. ๒๕๔๖ และ ๔ พ.ย. ๒๕๔๖
๔.	ประชุมนักวิจัยเพื่อทำ Data Report / Analysis เบื้องต้น	๕ - ๑๑ พ.ย. ๒๕๔๖
๕.	จัดส่งสรุปผลการประเมินเพื่อรายงาน งวดที่ ๒	๑๘ พ.ย. ๒๕๔๖
๖.	จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) เป็นภาพรวมทั้งประเทศและรายภาค	๒๐ พ.ย. ๒๕๔๖
๗.	นำเสนอผลการประเมินต่อสาธารณชน	๒๓ พ.ย. ๒๕๔๖
๘.	จัดส่งรายงานฉบับสุดท้าย (Final Report)	๓๐ พ.ย. ๒๕๔๖